

VODNA UČNA POT PREŽIGAL JE TERENSKI LABORATORIJ

S postavitvijo Vodne učne poti Prežigal je kraj dobil nove možnosti za razvoj izobraževalnega turizma, za varovanje okolja in za varovanje naravne in kulturne dediščine. Z učnimi tablami in zloženko lahko obiskovalec spozna različne vire vode, njihovo rabo v preteklosti in možnosti danes. Vodna učna pot Prežigal je pomembna za večstransko varstvo vodnih virov, ki jih ima Prežigal resnično veliko. Tekoče vode – reka Dravinja s pritoki, podtalna voda – vodnjaki in hidromelioracijski kanali, so odsev upravljanja z okoljem. Z ekoremediacijami ponovno oživljamo kanalizirane vodotoke in s tem preprečujemo onesnaževanje podtalnice in funkcijsko obogatimo kanale.

Vodna učna pot Prežigal je učilnica na prostem, laboratorij za različne ciljne skupine in poligon za raziskovalce.

Otroci lahko v naravi ustvarjajo na temo vode, gozdov, rabe tal, prsti, obišejo Center za ravnanje odpadkov in se sprehodijo ob reki Dravinji.

INFORMACIJE:
TIC - Turistično informacijski center, Stari trg 29, 3210 Slovenske Konjice
 T: 03 759 31 10, F: 03 759 31 11, G: 031 411 080
 giz.sk@siol.net, www.konjice.si

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
 Univerzitetna knjižnica Maribor

502.3:556.5(497.4-18)(036)

VOVK Korže, Ana
 Vodna učna pot Prežigal / [zasnova Ana Vovk Korže in Marko Cigler ; risala Barbara Frank]. - Slovenske Konjice [etc.] : Občina [etc.], 2008

ISBN 978-961-6656-24-5

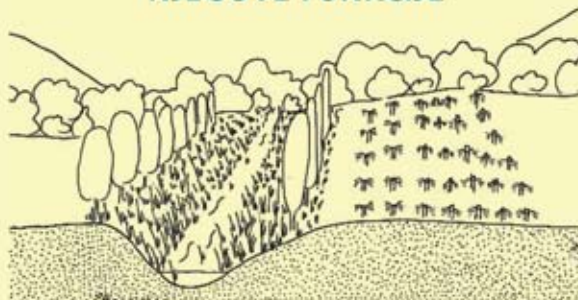
1. Cigler, Marko
 COBISS.SI-ID 61661185

VODNA UČNA POT PREŽIGAL
 ZASNOVA: prof. dr. Ana Vovk Korže in Marko Cigler dipl. ing. les.; RISALA: Barbara Frank;
 OBLIKOVANJE: opa:groop, oktober 2008; TISK: Tiskarna Petrič.

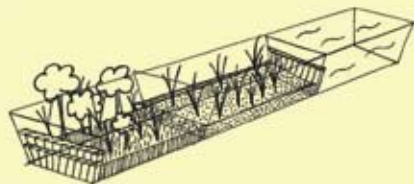
ZAVAROVANO OBMOČJE NARAVE

VODNA UČNA POT PREŽIGAL

MELIORACIJSKI JAREK IN NJEGOVE FUNKCIJE

Melioracijske jareke so zgradili z namenom, da bi čimprej odstranili poplavno vodo iz kmetijskih površin. Zato si vsi ti jarki čimbolj ravni in imajo trapezasto obliko. Zaradi ravnega površja in obilnega zaraščanja, ta voda ne odteka, ampak zaostaja.

Kasneje so ljudje spoznali, da ni dobro za njih in ne za pokrajino, da se voda takoj odstrani, ampak je to vodo bolje zadržati za čiščenje in po potrebi namakanje. Danes je veliko naporov vloženi v preobrazbo melioracijskih jarkov v prilagojene čistilne sisteme, s katerimi je mogoče varovati vodo na površini. Funkcija teh jarkov se tako spreminja iz odvodnih kanalov v večnamenske čistilne sisteme.

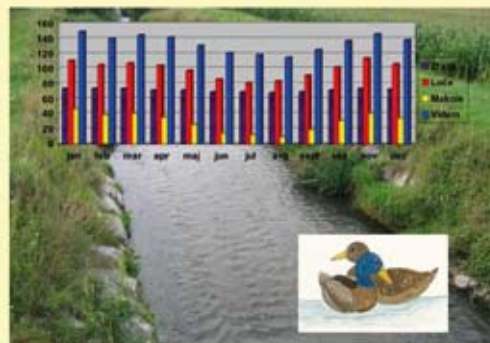

ZAVAROVANO OBMOČJE NARAVE

VODNA UČNA POT PREŽIGAL

REKA DRAVINJA

Reka Dravinja je na nekaterih mestih žal že regulirana, s čimer so želeli zmanjšati njeno poplavno nevarnost. Toda poplave so se s tem pomaknile samo nižje, proti Poljčanom, kjer so še bolj silovite. To se običajno dogaja v pozno jesenskih mesecih in tudi spomladi.

Z razbremenitvijo reke s stranskim rokavom bi bilo bistveno bolj učinkovito varovati pokrajino pred poplavami. S sodobnimi pristopi varovanja vode in pokrajine ob njej želimo doseči dobro ekološko stanje tako vode (Dravinja je sedaj v 2. do 3. kakovostnem razredu) in pokrajine ob njej (južni del doline Dravinje je vključen v Naturo 2000).

ZAVAROVANO OBMOČJE NARAVE

VODNA UČNA POT PREŽIGAL

VAŠKI VODNJAK NA PREŽIGALU

Stari vodnjak

Obnovljeni vodnjak

Na Prežigalu je ohranjen vodnjak kot dokaz, da so ljudje tudi v preteklosti koristili podzemno vodo reke Dravinje. Z željo, da se ohrani ta vodnjak in da ponovno zaživi tudi z izgledom, je KS Konjiška vas dala pobudo za obnovo tega vodnjaka. S tem bo vodnjak dobil znova uporabno vrednost in dolina Dravinje bo obogatena še z enim obnovljenim virom. KS Konjiška vas tudi predlaga obnovo večine vaških vodnjakov, ki so še v drugih naseljih te krajevne skupnosti.

Na ravnini reke Dravinje med potokoma Bezenščica in Dravinja je pet vodnjakov, ki odsevajo bogastvo pitne vode. To vodo so v preteklosti uporabljali za pitje, za živino in pranje perila.

ZAVAROVANO OBMOČJE NARAVE

VODNA UČNA POT PREŽIGAL

CENTER ZA RAVNANJE Z ODPADKI NA PREŽIGALU

SPREJEM ODPADKOV – ugotavljanje istovetnosti in uređitev dokumentacije

SORTIRANJE IN RAZVRŠČANJE ODPADKOV PO FRAKCIJAH
 KOMPRIMIRANJE ODPADKOV IN ODPADNIH SUROVIN
 ZAČASNO SKLADIŠČENJE SEKUNDARNIH SUROVIN

ODDAJA SEK. SUROVIN DRUŽBI SLOPAK OZ. PREDELOVALCEM

Center za ravnanje z odpadki II. reda na Prežigalu obsega naslednje objekte in opremo:

- sprejemni objekt s tehnicno,
- zbirni center,
- odprto kompostarno za biogene/zeleno odpadke,
- sortirnico ločeno zbranih frakcij,
- stiskalnica odpadkov,
- demontaža in vmesno skladišče kosovnih odpadkov in vmesno skladišče nevarnih odpadkov,
- odlagališče preostankov.

VODNA UČNA POT PREŽIGAL

Zloženka je izšla s finančno podporo Ministrstva za šolstvo in šport in Evropskega socialnega sklada v okviru projekta e-Študij okolja in GIZ-a Dravinjska dolina.

Spoštovani,

Iskanje odličnosti v naravi pomeni, da poskušamo dati vse od sebe, da ohranimo idiličnost narave.

Temeljni cilj na področju razvoja in ohranjanja podeželja v Krajevni skupnosti Konjiška vas je, da naše idilične podeželjske vasi ostanejo vasi. Vsi, ki v tem okolju živimo, poznamo in se zavedamo pomembnosti ohranjanja narave, naravnih virov saj z naravo tudi aktivno živimo.

Enkratno okolje, razgibana narava nam nudita vrsto naravnih virov, naravnih znamenitosti, ki so v sedanjem času še toliko bolj pomembni. Nedavno se mi je porodila ideja, da je pomembno, da za našo kvaliteto življenja globlje spoznamo, delovanje narave v našem okolju in se srečamo z vsemi danostmi, ki nam jih narava v neposredni okolici ponuja. To je bilo moje vodilo, pri načrtovanju ideje o učni poti, ki je danes postala potreba, da globlje spoznamo naravo in njene danosti. Interdisciplinarna učna pot ponuja priložnost za razumevanje zakonitosti, s področja naravoslovja. Učna pot je odličen način predstavitve naravnega okolja in njegovih posebnosti, s katerimi se širše množice ne srečujejo pogosto, še posebej, ko imamo opravka z redkimi in zaščitnimi vrstami. S prisotnostjo takšne poti se poveča kvaliteta okolja v katerem živimo in s časoma le-ta postane vrednota.

Da, je zamisel postala udejanjena se najprej zahvaljujem članom sveta krajevne skupnosti, ki so me pri načrtovanju ideje podpirali. Za izjemno podporo se zahvaljujem Občini Slovenske Konjice, Ministrstvu za Šolstvo in šport, ki sta zagotovila finančna sredstva. Za pomoč pri izvedbi projekta se zahvaljujem Turističnemu društvu Slovenske Konjice, vsem izvajalcem, ki so bili kakorkoli vključeni v projekt in krajanom vasi Prežigal, ki so nas z odprtimi rokami sprejeli. Vsem želimo ob obisku in ogledu učne poti obilo užitek v naši cenjeni naravi.

S spoštovanjem.

KRAJEVNA SKUPNOST KONJIŠKA VAS
Marko CIGLER, dipl. ing. les.
PREDESEDNIK

ZAVAROVANO OBMOČJE NARAVE

VODNA UČNA POT PREŽIGAL

LEGA VODNE UČNE POTI PREŽIGAL

Legenda:

- 1 Lega Vodne učne poti Prežigal
- 2 Porečje reke Dravinje soustvarja Vodno učno pot Prežigal
- 3 Zavarovani gozdovi ob reki Dravinji
- 4 Stoletni dobi na Prežigalu
- 5 Kulturna pokrajina ob reki Dravinji
- 6 Melioracijski jarek in njegove funkcije
- 7 Reka Dravinja
- 8 Vaški vodnjak na Prežigalu
- 9 Center za upravljanje z odpadki
- 10 Lega Vodne učne poti Prežigal

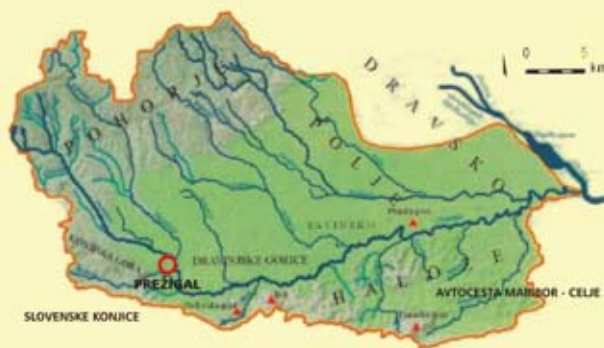

ZAVAROVANO OBMOČJE NARAVE

VODNA UČNA POT PREŽIGAL

POREČJE REKE DRAVINJE SOUSTVARJA VODNO UČNO POT PREŽIGAL

Porečje reke Dravinje obsega južno Pohorje, celotne Dravinjske gorice, del Haloz in Boč. Rečna mreža Dravinje je razvejana v obliki pahljajce in se širi od južnega Pohorja proti izlivu Dravinje v Dravo v Vidmu pri Ptujju. Pritoki Dravinje kakor tudi sama Dravinja so hudourniški, zato imajo visoko vodo samo ob obilnih padavinah.

Vodni viri na Prežigalu so posledica geološkega nastanka doline Dravinje. Reka je v preteklosti tekla veliko bolj proti severu. S polzenjem proti jugu se je Dravinja urezala med karbonatne geološke enote kot so Konjiška gora, Boč in proti jugovzhodu Haloze.

V porečju Dravinje so tekoče vode, vodnjaki, podtalna voda, termalni izviri, naravna jezera in meandri Dravinje, akumulacijska jezera in odtočni kanali, ki jih je naredil človek za hitrejši odtok vode.

ZAVAROVANO OBMOČJE NARAVE

VODNA UČNA POT PREŽIGAL

ZAVAROVANI GOZDOVI OB REKI DRAVINJI

Leta 1996 je občina Slov.Konjice na strokovni podlagi Zavoda za gozdove sprejela odlok o razglasitvi gozda s posebnim namenom na Prežigalu. Gozd je eden redko ohranjenih ostankov nekdanjih nižinskih hrastovih gozdov. Zaradi svoje naravnosti, izjemnih debel in visoke starosti, ima ta gozd pomembno ekosistemsko vrednost. Njihovo zavarovanje je nujen pogoj za zagotavljanje ravnovesja v pokrajini.

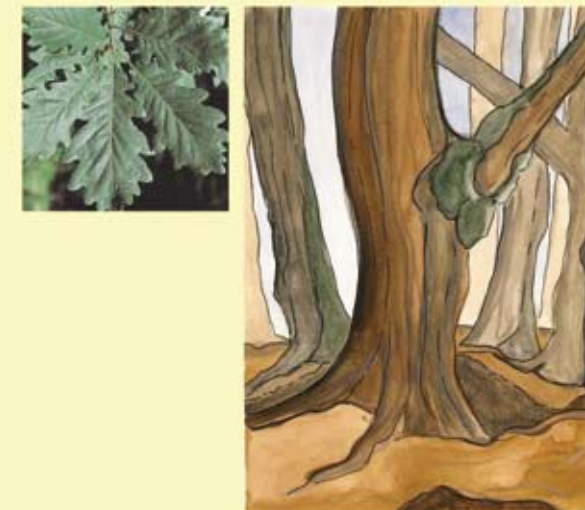

ZAVAROVANO OBMOČJE NARAVE

VODNA UČNA POT PREŽIGAL

STOLETNI DOBI NA PREŽIGALU

Na obrečnih prsteh, ki so se razvile na fluvialnih nanosih reke Dravinje so ljudje zaradi visoke vlažnosti tega območja ohranili nižinske gozdove hrasta doba. Strnji gozd s prevladujočim hrastom dobom (*Quercus robur L.*) se širi v osrednjem delu naselja Prežigal in daje značilni krajinski videz kraju. Stoletni hrasti ustvarjajo specifičen ekosistem, z malo svetlobe in značilno vlagoljubno podrastjo.

Za hrast dob je značilno, da uspeva na območjih v visoko podtalno vodo, na ravnih območjih in občasno poplavnih prsteh. Stoletna drevesa na Prežigalu ustvarjajo ekološko pomembne ekosisteme, ki vzdržujejo visoko podtalno vodo in uravnavajo vodno bilanco v tleh, kar je zelo pomembno za vodne vire. Prav zato so ti gozdovi zavarovani.

ZAVAROVANO OBMOČJE NARAVE

VODNA UČNA POT PREŽIGAL

KULturna POKRAJINA OB REKI DRAVINJI

Tradicionalna kulturna pokrajina na Prežigalu odraža zgodovinski razvoj tega območja. Na eni strani so ohranjeni dobovi gozdovi, ki kažejo na odnos človeka do narave, na drugi strani pa obsežne njivske površine posajene predvsem s koruzo in drugimi žitaricami, spet odražajo prilagoditev človeka na naravne lastnosti. Visoka podtalnica in občasne poplave ne omogočajo gojitve zahtevnejših kulturnih rastlin. Prevladujoča raba v dolini Dravinje so travniki. V njih pogosto vidimo fazane, ki so sicer že precej redki v Sloveniji.

V začetku 19. stol. je od Poljčan do Slovenskih Konjic potekala ozkotirna železnica, na kolovozih so sledi vidne še danes. Po tej železnici so vozili les iz Pohorja proti Dravskemu polju, pa tudi ljudje so jo koristili za prevoz. Leta 1962 so jo ukinili. Ostanek lokomotive z vagoni je razstavljen v središču Slovenskih Konjic. Danes bi bila taka železniška povezava prava turistična atrakcija.

